

Pensioenonderwerpen

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 30 mei 2013 over **pensioenonderwerpen**.

□

De heer **Ulenbelt** (SP):
Voorzitter. Ik leg de Kamer de volgende uitspraak voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Tweede Kamer recent de medezeggenschap over nieuwe pensioenregelingen per amendement heeft vastgelegd;

constaterende dat de directie van Shell Nederland per 1 juli een nieuwe pensioenregeling doorvoert voor nieuwe werknemers en hierbij de oordelen van de Centrale Ondernemingsraad negeert;

verzoekt de regering om de directie van Shell Nederland op korte termijn te bewegen terug te komen op zijn besluit;

verzoekt de regering voorts, indien de directie van Shell Nederland niet op andere gedachten is te brengen, een spoedwet in te dienen teneinde te voorkomen dat werknemers toetreden tot een pensioenregeling waarover geen overeenstemming bestaat tussen werkgever en werknemers,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ulenbelt. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 161 (32043).

□

De heer **Ulenbelt** (SP):

Voorzitter. Tijdens het algemeen overleg heb ik aan de staatssecretaris gevraagd om Shell Nederland hier met gezwinde spoed op aan te spreken. Zij heeft gezegd dat zij in overleg zal gaan met de ondernemingsraad. Dat is mooi. Ondanks het feit dat de Kamer een amendement van de heer Omtzigt dat beoogt dat er bij overgang van pensioenregelingen medezeggenschap moet zijn, breed heeft gesteund, heeft Shell inmiddels aangekondigd dat het bedrijf dat niet zal doen.

Inmiddels hoor ik dat het initiatief van Shell navolging krijgt. DuPont wil nu ook zoiets. Iedereen die het Nederlandse pensioenstelsel serieus overeind wil houden als gedragen door werkgevers, werknemers en gepensioneerden, moet dit voorkomen. Ik vraag de staatssecretaris om te gaan praten. Als zij dat niet doet, vraag ik de Ka-

mer er met een spoedwet voor te zorgen dat wij voor elkaar krijgen wat het overgrote deel hier wil.

□

De heer **Omtzigt** (CDA):

Voorzitter. De staatssecretaris heeft een conceptbesluit over het beloningsbeleid aan de Kamer gestuurd. Voor pensioenfondsen geldt dat je verplicht mee doet. Pensioenfondsen beheren een vermogen van 1.000 miljard, brengen 31,9 miljard premies in rekening, keren 25,5 miljard uit en maken waarschijnlijk zo'n 5 miljard kosten, maar dat kan ook 4 miljard of 6 miljard zijn. Die informatie hebben wij niet. Voor iets waar je verplicht aan meedoet, is dat toch wel negentiende eeuws.

Erger nog, de AMF stelt vast dat 70 pensioenfondsen in 2011 opschreven dat zij geen beleggingskosten maken. Nu moet ik de eerste bankier of vermogensbeheerder nog tegenkomen die van de wind kan leven. Je mag dit in Nederland echter gewoon zeggen en dan is het klaar. Dat is natuurlijk niet de werkelijkheid, want er wordt via de achterdeur betaald. Daarom heb ik twee moties voorbereid.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

gelezen het ontwerpbesluit over beloningsbeleid;

verzoekt de regering, erin op te nemen om het beloningsbeleid van pensioenfondsen openbaar te maken, ook wanneer sprake is van uitbesteding,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Omtzigt en Krol. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 162 (32043).

□

De heer **Omtzigt** (CDA):

Er zit maar één verschil in. In het ontwerpbesluit staat iets over een samenvatting van het beloningsbeleid. Wij willen het precieze beleid openbaar hebben, dus de precieze tekst van het beleid dat wordt vastgesteld.

De tweede motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

gelezen het ontwerpbesluit over beloningsbeleid;

verzoekt de regering in dat besluit:

- verplicht te stellen dat het fondsbestuur precies inzicht heeft in alle kosten die bij het fonds in rekening gebracht worden;

Omtzigt

- een pensioenfonds te verplichten de totale kosten van het fonds (inclusief beleggingskosten en transactiekosten) op gestandaardiseerde wijze openbaar te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Omtzigt, Krol en Van Weyenberg. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 163 (32043).

De heer Omtzigt (CDA):

Het laatste is heel belangrijk, vooral het feit dat wij in 2013 de kosten van de pensioenfondsen nog niet kennen. Niet dat het beter is bij verzekeraars of PPI's, want de AFM heeft ervoor gewaarschuwd dat de kosten daar zelfs nog hoger zijn. Verplicht betalen betekent wat ons betreft echter verplicht weten wat er met het geld gebeurt. Elke euro kosten is één euro minder voor de pensioenen.

De heer Krol (50PLUS):

Voorzitter. Kortheidshalve dien ik alleen een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Wet mogelijkheid koopkrachttegemeentekoming oudere belastingplichtigen (MKOB) door zowel de nationale rechter als de Europese Commissie in strijd met het Europees recht wordt geacht;

constaterende dat de nationale rechter al in diverse zaken heeft beslist dat de koopkrachttegemeentekoming met terugwerkende kracht voldaan dient te worden aan AOW-gerechtigden woonachtig buiten Nederland;

constaterende dat het met terugwerkende kracht uitkeren van deze tegemoetkoming de Staat een schadepost van 300 miljoen oplevert;

overwegende dat een dergelijke schadepost voorkomen had kunnen worden als de regering zich bij de totstandkoming van de regeling deugdelijk juridisch had laten voorlichten;

overwegende dat het geen pas geeft, de rekening bij de AOW'ers te leggen die de koopkrachttegemeentekoming, meer dan ooit, hard nodig hebben;

verzoekt de regering, de aangekondigde generieke korting op de maandelijkse tegemoetkoming van AOW'ers geen doorgang te laten vinden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Krol. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 164 (32043).

De heer Van Weyenberg (D66):

Voorzitter. Ik ben blij dat de staatssecretaris nog steeds hard aan het werk is om een oplossing te vinden voor de pensioenen van zelfstandigen zonder personeel. Daar is echt nog een wereld te winnen, zowel wat betreft hun mogelijkheden om pensioen te sparen in de tweede of derde pijler – daarover gaan ook de gesprekken met de organisaties van zzp'ers – als wat dat betreft het aanpassen van de bijstand zodat zelfstandigen in de bijstand niet hun pensioenproducten hoeven op te eten.

De staatssecretaris heeft in het algemeen overleg aangekondigd in het najaar een aantal pensioenplannen te laten doorrekenen door het CPB in de opmaat naar haar bredere verkenning naar de toekomst van ons pensioenstelsel. Er ligt een interessant plan van de politieke jongerenorganisaties. Met de volgende motie wil mijn fractie borgen dat dit in elk geval een van de plannen is die wordt doorgerekend.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering dit najaar in de opmaat naar de discussie over de toekomst van het pensioenstelsel een aantal beleidsopties wil laten analyseren door het CPB;

overwegende dat een aantal politieke jongerenorganisaties een uitgewerkt plan heeft neergelegd voor de hervorming van het Nederlandse pensioenstelsel;

verzoekt de regering om dit plan als een van de beleidsopties aan het CPB voor te leggen voor analyse,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Weyenberg. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 165 (32043).

De heer Omtzigt (CDA):

Ik stel graag een verhelderende vraag over de laatst ingediende motie. Bedoelt de heer Van Weyenberg alleen het plan van de jongeren van D66, de PvdA en de VVD of bedoelt hij ook het plan dat de FNV- en CNV-jongeren hebben opgesteld in samenwerking met de ouderenbonden? Wil hij dat beide geanalyseerd worden?

De heer Van Weyenberg (D66):

Dat zou ik ideaal vinden. Met de motie beoog ik in ieder geval te borgen dat het plan van de jongerenorganisaties

Van Weyenberg

wordt voorgelegd voor analyse. Misschien kan de staatssecretaris de heer Omtzigt op het tweede punt geruiststellen. Ik zou dat ook prima vinden.

De heer **Omtzigt** (CDA):

De indiener van de motie gaat over zijn eigen duiding. Voor de CDA-fractie kan het uitmaken of met de motie wordt bedoeld op beide plannen. Of gaat de heer Van Weyenberg de tunnel in en vraagt hij alleen om een analyse van het plan van de jongeren van zijn eigen partij?

De heer **Van Weyenberg** (D66):

Tunnels vind ik alleen maar mooi op weg naar mijn vakantiebestemming. Volgens mij komen de heer Omtzigt en ik hier wel uit.

Staatssecretaris **Klijnsma**:

Voorzitter. Ik dank de leden voor hun bijdragen. Ik loop die staccato af, te beginnen bij de heer Ulenbelt. De motie op stuk nr. 161 gaat over de Shell. De heer Ulenbelt weet dat de mensen van de or van Shell bij mij op bezoek komen. Dat gaat heel spoedig gebeuren. Nu wordt gevraagd om een spoedwet te maken. Ik ontraad deze motie op dit moment, want ik wil eerst ordentelijk met de mensen van Shell spreken.

De heer **Ulenbelt** (SP):

De ondernemingsraad van Shell heeft niets te vertellen omdat die wordt uitgesloten door de directie van Shell. Ik vraag in de eerste plaats om met de directie van Shell te spreken. Als de staatssecretaris haar niet kan overtuigen – wat de meerderheid van de Kamer wil – vraag ik om met een spoedwet te komen. De staatssecretaris zou mij dan toch op zijn minst moeten vragen om de motie nog even aan te houden totdat zij met de directie heeft gesproken?

Staatssecretaris **Klijnsma**:

De heer Ulenbelt doet een handreiking. Ik heb gezegd dat ik eerst met de ondernemingsraad ga praten, omdat ik precies wil weten wat gewisseld is binnen de burelen van Shell. Ik heb het amendement-Omtzigt natuurlijk goed bekeken. Dat biedt al soelaas voor de toekomst. Als de heer Ulenbelt overweegt om zijn motie aan te houden totdat de besprekingen met Shell geweest zijn, laat ik dat natuurlijk aan hem. Ik trek pas een plan nadat ik met de ondernemingsraad heb gesproken.

De heer **Ulenbelt** (SP):

Gaat de staatssecretaris dan ook spreken met de directie van Shell? Ik gaf aan dat DuPont er inmiddels bij is gekomen. Dat moet de staatssecretaris toch zorgen baren? Zij moet toch onmiddellijk een einde maken aan een ontwikkeling die de meerderheid van de Kamer niet wil?

De **voorzitter**:

Mijnheer Ulenbelt, voordat ik de staatssecretaris het woord geef, zeg ik dat dit een VAO is en dat er uitgebreid van gedachten is gewisseld in het algemeen overleg. Ik ga ervan uit dat hier nu dingen aan de orde worden gesteld die niet in dat AO besproken zijn. Dat geldt overigens voor iedereen. Ik geef dus gelegenheid tot het stellen van korte vragen.

Staatssecretaris **Klijnsma**:

In ons AO is dit aan de orde geweest. De heer Ulenbelt heeft mij toen ook gevraagd om met de directie van Shell in conclaaf te gaan. Ik heb toen ook gezegd dat ik eerst ordentelijk met de ondernemingsraad wil spreken.

Voorzitter. Ik kom bij de motie op stuk nr. 162 van de heren Omtzigt en Krol. Ik laat deze motie korthedshalve aan de Kamer. Ook ik ben voor transparantie van het beloningsbeleid. Daartoe heb ik regels opgesteld in het besluit bij het wetsvoorstel Versterking bestuur pensioenfondsen. De motie is eigenlijk ondersteuning van dat beleid.

De motie op stuk nr. 163 is ingediend door de leden Omtzigt, Krol en Van Weyenberg. Ik kan melden dat de inhoud van deze motie door de sector wordt beetgepakt. De sector is ermee bezig. Ik roep de Kamer op om dat af te wachten. Ik moet de motie dus formeel ontraden, maar materiaal vraag ik de Kamer om haar even "on hold" te zetten.

De motie op stuk nr. 164 is een ...

De **voorzitter**:

Voordat u verdergaat, staatssecretaris, heeft de heer Omtzigt een vraag over de vorige motie.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Mijn vraag betreft het commentaar op de tweede motie. Het betekent inderdaad dat het precieze beloningsbeleid openbaar wordt. Wij stellen dat zeer op prijs, dus dat het ene woordje uit het beleidsbesluit verdwijnt als de motie wordt aangenomen. Daarnaast is de sector er al een heel lange tijd mee bezig. Met de motie wordt de sector verplicht om dit te doen. De staatssecretaris zou in het beleidsbesluit kunnen vastleggen dat DNB de mogelijkheid krijgt om toezicht te houden. Die mogelijkheid maakt zij dan over een jaar effectief. Is dat geen manier om de motie uit te voeren, dus dat de sector een flinke stok achter de deur heeft zodat de kosten openbaar worden en we er vanaf volgend jaar met zijn allen inzicht in hebben? De staatssecretaris kan er toch niet op tegen zijn dat het fondsbestuur inzicht heeft in de kosten die worden gemaakt uit de pensioeninleg?

Staatssecretaris **Klijnsma**:

De heer Omtzigt slaat de spijker op de kop: daar kan ik niet op tegen zijn. Edoch, ik neem mijn kompanen serieus en ik wil toch echt eerst de sector serieus nemen. Ik weet dat de sector er ook bloedserieus mee bezig is. Nogmaals, materieel is dit een motie waarin niets verkeerd staat, als ik me zo mag uitdrukken, maar formeel wil ik eerst dat de sector aan mij rapporteert.

Voorzitter. Over het onderwerp van de motie op stuk nr. 164 hebben we natuurlijk ook zeer gedelibereerd. De MKOB maakt officieel geen deel uit van dit AO. Toch zal ik wel reageren op de motie, want de heer Krol weet dat het bedrag van 300 miljoen natuurlijk incidenteel is. De tegemoetkoming aan alle AOW'ers, dus ook de AOW'ers die in het buitenland wonen, wordt structureel gedekt op de manier die is voorgesteld. Daarom moet ik deze motie ontraden.

De laatste motie die is ingediend, is de motie-Van Weyenberg op stuk nr. 165. Die gaat over het feit dat wij uiteraard in het najaar de opmaat naar de discussie over de toekomst van het pensioenstelsel ter hand nemen. Wij hebben gezien dat jonge mensen in Nederland daarvoor lumineuze ideeën aandragen. Dat vind ik heel erg de moeite waard. Ik wil graag na het zomerreces bekijken

Klijnsma

ken welke ideeën er allemaal zijn aangedragen. Dit is een van de beleidsopties. In deze motie wordt verzocht om in ieder geval deze beleidsoptie aan het CPB voor te leggen voor een analyse. Ik laat het oordeel over deze motie aan de Kamer over, want ik vind dat helemaal geen verkeerd idee.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Wij stemmen volgende week dinsdag over de ingediende moties.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.